

Mutacions d'anada i tornada (o interculturalitat): Mantas traperas i tint natural

Una proposta de cocreació escultòrica per als grups T1 i M2 de l'assignatura *Art i Teixit* (24-25) del Grau en Belles Arts, Universitat de Barcelona. Idea original d'Eulàlia Grau, Andrea Martínez, Marta Subirana i Joan Miquel Porquer.

Punt de partida: a partir de la lectura del text «Mantas traperas, tradición textil en manos de mujeres» (Larghero et al., 2019), i del taller de formació en tècniques de *patchwork* de Marta Subirana.

Obra grupal: pràctica de tint i manipulats tèxtils amb tècniques i materials artesanals i naturals. Reflexió sobre la pràctica de fer col·lectivament «mantas traperas» en la reutilització d'elements tèxtils.

Enunciat: confeccionar col·lectivament el que es coneix com a una «manta traperera», des de la concepció del nomadisme i del colonialisme cultural, conseqüència de les migracions humanes:

«Las mantas traperas son colchas de retazos dispuestos en sucesivas capas, [donde] se aprovecha la ropa vieja, telas o materiales ya en desuso, a veces con partes tejidas a dos agujas o crochet, fabricadas para cubrir necesidades de abrigo. Esta tradición está asociada a las grandes oleadas migratorias que llegaban desde Europa y que Uruguay recibió durante los siglos XIX y XX, al igual que el resto de América. ... La palabra “traperera” deriva de la palabra “trapo”, que es un harapo o ropa vieja en desuso. Tiene raíces similares a las quilts en los Estados Unidos, las *boro* en Japón, las *waggas* australianas, el *trapunto* en Italia o las almazuelas en España.» (Larghero et al., 2009, p. 123)

Per fer-ho: a partir de la modulació de 20x20 cm que ens marca l'element/format/material de treball per a l'aplicació de tècniques de tint tèxtil —elaborades amb pigments naturals i *ecoprint*— i de tècniques de plec, reserva, *shibori* i termofixat, inverteix la conceptualització de «manta d'ús» a «manta de rèplica» —de contesta, de reivindicació— des de la mateixa contradicció dels processos executats en la seva elaboració.

Condicionants:

- * Incorporeu les troballes atzaroses i modifiqueu les pertinences tèxtils —roba de reutilització— per generar una narrativa comuna i una confecció controvertida.
- * Recolliu relats sobre experiències de l'elaboració d'aquest tipus de confecció tèxtil per complementar la vostra proposta narrativa.
- * Decidiu si fer la manta lleugera o per capes o farcida... i presenteu-la com a obra per ser exposada.

Referència: Larghero, Paula, Fonseca, Hersilia, Jones, Cecilia i d'Alto, Virginia (2019). Mantas traperas, tradición textil en manos de mujeres. A Eli Bartra, Liliana Elvir i Marisol Cárdenas (Coords.), *Interculturalidad estética y prácticas artesanales. Mujeres, feminismo y arte popular* (pp. 123-134). Universidad Autónoma Metropolitana, México. <http://documentacion.cidap.gob.ec:8080/handle/cidap/1896>

Imatge: Vista de satèl·lit d'un fragment del mar d'hivernacles d'Almeria, Espanya (36.727520, -2.722890 [copernicus.eu]). **DL:** B:10530-2025